

Ferjestatistikk 1960

Fullmektig Arne Kristoffersen

DKK 056.00 (083.4) (481) «1960»

Ferjestatistikken for 1960 er utarbeidet på grunnlag av de trafikkoppgaver en har innhentet fra ferjeselskapene og omfatter i alt 119 ferjeruter.

Tabell 1 gir en oversikt over trafikken i hvert enkelt ferjesamband ordnet fylkesvis.

Følgende 12 nye samband er tatt med i statistikken for 1960:

Stavanger—Skudenes, Rogaland. Fitjar—Våge—Osøyri og Sunde—Leirvik—Valevåg—Mosterhamn, Hordaland. Kristiansund—Tømmervåg, Overåneset—Eidsdal, Overåneset—Stranda, Overåneset—Vallidal, Overåneset—Hellesylt og Overåneset—Geiranger, Møre og Romsdal. Otterøy—Varpnes, Nord-Trøndelag. Vennesund—Holm og Brønnøysund—Torget, Nordland.

Følgende samband er gått ut av statistikken i 1960:

Magerholm—Tusvik, Tusvik—Sykkylven, Sæbø—Sunde og Urke—Sunde, Møre og Romsdal. Hildrum—Grande og Sem—Verem, Nord-Trøndelag.

I ferjestatistikken for 1960 er sløyfet noen samband som tidligere har vært medtatt i statistikken, men som har liten karakter av bilferjesamband. Dette gjelder:

Fredrikstad komm. ferjested, Østfold. Stavanger—Haugesund og Stavanger—Haugesund—Bergen, Rogaland.

Fig. 1. Det Stavangerske Dampskibsselskabs nye ferje «Tau» som tar 475 passasjerer og 30 personbiler. Ferjen ble satt inn i sambandet Stavanger-Tau i mars 1961.

Tabell 2 viser ferjerutenes antall og lengde. I denne forbindelse kan nevnes at én nå, så langt det har vært mulig, har delt opp alle ferjeruter med flere enn 2 anløpssteder slik at hvert anløpssted danner et samband med hver av de andre anløpssteder i samme ferjerute. Det finnes imidlertid ennå enkelte ferjeruter som oppgir tall for den samlede trafikk i hele ruten, og en får således ingen opplysning i disse tilfelle om hvor stor trafikken har vært mellom de enkelte anløpssteder.

For de ferjeruter som har flere enn to anløpssteder, er det i statistikken for 1960 også oppgitt den samlede trafikk i hele ruten. Her er ferjerutens lengde forsøkt målt slik at samme distanse bare blir medregnet en gang.

I summen for ferjelengden for hvert fylke er nå bare regnet med ferjerutenes lengde.

Tabell 3 gir en fylkesvis oversikt over ferjetrafikken. Her er for sammenligningens skyld ført opp sumtallene tilbake til 1957. Ved sammenligning fra år til år må en imidlertid være oppmerksom på at det antall ferjeruter som er med i statistikken varierer. Tallene gir derfor ikke uten videre uttrykk for den generelle trafikkutvikling. For å finne ut den reelle økning i trafikken har en derfor ved utregningen av den prosentvise trafikøkning bare

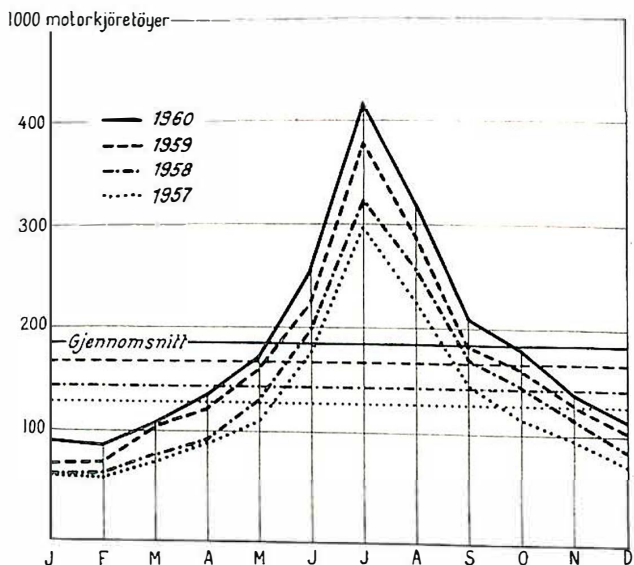

Fig. 2. Ferjetrafikken i hele landet fordelt over årets måneder.

Fig. 3. «Bukken Bruse» er bygd i 1961 og har plass for 29 personbiler og 300 passasjerer. Den er satt inn i ferjesambandet Steinest—Knarvik.

regnet med de samband som har vært i full drift både i 1959 og 1960. Antallet befordrede personer og motorkjøretøyer for hele landet viser da en stigning på henholdsvis 8,5 og 15,4 pst. Ser en på det enkelte fylke, har trafikøkningen i prosent fra 1959 til 1960 vært følgende:

Fylke	Motorkjøretøyer	Personer
	%	%
Østfold	10,3	3,1
Akershus	0,0	4,0
Hedmark	÷ 7,1	÷ 7,0
Oppland	5,4	÷ 11,6
Buskerud	÷ 6,0	÷ 3,7
Telemark	8,7	9,4
Aust-Agder	10,1	3,9
Rogaland	11,1	1,5
Hordaland	21,8	10,5
Sogn og Fjordane	16,7	10,1
Møre og Romsdal	18,9	14,0
Sør-Trøndelag	16,8	7,7
Nord-Trøndelag	7,6	3,3
Nordland	16,3	9,2
Troms	23,8	12,7
Finnmark	27,2	17,9

For de enkelte kategorier kjøretøyer har trafikøkningen for hele landet vært følgende:

	1958—59	1959—60
	%	%
Busser	5,1	11,2
Lastebiler	5,2	5,4
Personbiler	23,7	20,0
Motorsykler	29,1	5,7

Tabell 4 gir en fylkesvis oversikt over trafikken for hvert enkelt måned. Ved vurdering av disse tallene må en være oppmerksom på at en del av ferjene kan ha vært innstilt på grunn av ishindringer, og at enkelte ferjer er kommet til eller innstilt i løpet av året. Karakteren av sesongvariasjonen for de fleste fylkers vedkommende skulle likevel ikke endres vesentlig av denne grunn.

Fig. 2 gir en grafisk fremstilling av hvorledes trafikken i hele landet er fordelt på de forskjellige måneder i årene 1957—1960. Dessuten viser den hvor stor den gjennomsnittlige månedstrafikk har vært i disse år.

Tabell 1. Ferjestatistikken 1960

Fylke og ferjested	Lengde km	Fartstid	Ferjen har plass for person- biler	Trafikk i året						Vegsamband	Merknad
				Busser	Laste- biler	Person- biler	Motor- sykler	Sykler	Personer		
<i>Østfold:</i>											
1 Hvalerøyene—Tangen	10,7	Hele året	10	—	2 965	6 484	2 465	871	95 692	Bv.-fv. 27	
2 Kroksund i Rødnes	0,2	—,,—	4	11	2 838	5 620	2 053	244	8 279	Fv. 30—bv.	
3 Moss—Horten	10,0	—,,—	34—55	1 322	41 553	107 805	—	—	590 000	Rv. 1—rv. 291, 310	
4 Skiptvedt—Eidsberg (Grønsund) ..	0,4	—,,—	2	—	364	374	533	—	2 880	Fv. 21—fv. 21	
Sum Østfold	21,3			1 333	47 720	120 283	5 051	1 115	696 851		
<i>Akershus:</i>											
1 Drøbak—Hurum	2,5	Hele året	14	40	2 884	8 815	1 054	1 293	56 898	Rv. 66—rv. 232	
2 Seterstøa	0,2	—,,—	2	—	359	735	155	—	2 680	Fv. 86—fv. 87	
Sum Akershus	2,7			40	3 243	9 550	1 309	1 293	59 578		
<i>Hedmark:</i>											
1 Hamar—Kapp	16,0	Hele året	20	75	1 291	4 099	472	1 873	66 405	Rv. 50, 100—fv. 182	Innst. $\frac{5}{2}-\frac{13}{5}$
<i>Oppland:</i>											
1 Brager—Holmen	2,5	Hele året	6	—	696	4 719	626	1 307	21 327	Bv. —rv. 70	$\left\{ \begin{array}{l} \frac{17}{1}-\frac{10}{5} \\ \text{innst.} \\ \text{p. g. a. is} \end{array} \right.$
2 Engelia—Hov	2,5	—,,—	6	—	5	103	11	116	2027	Bv.—rv. 70	
3 Holmen—Engelia	5,0	—,,—	6	—	1	42	7	28	510	Rv. 70—bv.	
Hele ferjeruten 1—3	10,0		—	—	702	4 864	644	1 451	23 864		
4 Gjøvik—Mengshol—Smedstua	3,4		18	198	6 835	33 170	1 848	4 311	137 063	Rv. 90, 190—rv. 122—rv. 120	
Sum Oppland	13,4			198	7 537	38 034	2 492	5 762	160 927		
<i>Buskerud:</i>											
1 Verket—Svelvik	0,2	Hele året	6	6	2 224	15 205	1 382	3 663	102 133	Rv. 232—rv. 285	
<i>Telemark:</i>											
1 Brevik—Stathelle	0,3	Hele året	8—16	2 185	55 136	226 679	11 559	23 131	1 168 764	Rv. 40—rv. 40	$\left\{ \begin{array}{l} \text{I drift } \frac{20}{6}-\frac{20}{8} \\ \\ \frac{13}{1}-\frac{5}{4} \\ \text{innst.} \\ \text{p. g. a. is} \end{array} \right.$
2 Kragerø—Stabbestad	2,0	—,,—	3	685	814	3 389	758	800	68 244	Rv. 332—bv.	
3 Langesund—Helgeroa	9,0	—,,—	12—18	10	308	5 721	653	1 452	21 716	Rv. 331—fv. 313	
4 Nissedal—Fjone	0,5	—,,—	2	32	243	1 451	219	413	4 071	Bv. —bv.	
5 Vefall—Kjenndalen	0,6	—,,—	5	630	1 170	4 313	625	662	18 114	Bv. —bv.	
Sum Telemark	12,4			3 542	57 671	241 553	13 814	26 458	1 280 909		
<i>Aust-Agder:</i>											
1 Arendal—Skilsøy	0,4	Hele året	7	326	10 461	54 110	8 310	—	555 930	Fv. 381—fv. 384	
2 Kjødvik—Risør	4,0	—,,—	3	—	67	111	12	120	5 544	Bv. —rv. 378	

Tabel 1. Ferjestatistikken 1960 (forts.)

Fylke og ferjested	Lengde km	Fartstid	Ferjen har plass for personbiler	Trafikk i året						Vegsamband	Merknad
				Busser	Laste-biler	Person-biler	Motor-sykler	Sykler	Personer		
<i>Aust-Agder (forts.)</i>											
3 Ormedalsstrand—Risør	6,0	Hele året	3	—	52	269	71	269	5 977	Bv.-rv. 378	
4 Øysang—Risør	3,0	—,,—	3	—	260	534	98	279	9 391	Bv.-rv. 378	
5 Moisund—Klepp	0,1	—,,—	2	495	306	630	71	120	2 378	Bv.-bv.	
6 Omdalsøyra—Eydehamn	0,5	—,,—	—	—	—	—	—	2 523	42 215	Fv. 384—fv. 384	
7 Senum—Byglandsfjord	0,2	—,,—	3	14	872	1 168	92	1 742	5 342	Fv. 399—fv.	
Sum Aust-Agder	14,2			835	1 2018	56 822	8 654	5 053	626 777		
<i>Rogaland:</i>											
1 Sand—Ropeid	3,0	Hele året	6	64	1 469	4 463	675	456	31 599	Rv. 505—rv. 505	
2 Solheimsvik—Nesflaten	17,8	21/5-15/10	12	53	72	1 153	240	200	16 393	Rv. 505—rv. 505	
3 Stavanger—Hjelmeland	38,0	Hele året	12	—	45	465	178	50	50 174	Rv. 40, 480, 481—rv. 490, bv.	
4 Stavanger—Sandeid	68,5	—,,—	12	8	313	1 646	582	991	59 478	Rv. 40, 480, 481—rv. 499, 505	
5 Stavanger—Sand—Sauda	92,6	—,,—	12	39	205	2 760	426	753	87 538	Rv. 40, 480, 481—rv. 505—rv. 506, fv. 506	
6 Stavanger—Tau—Jørpeland	24,0	—,,—	12—18	10	2 928	7 051	1 235	1 148	171 305	Rv. 40, 480, 481—rv. 490—rv. 490	
7 Stavanger—Tau—Årdal	37,0	—,,—	12	1	37	738	123	—	35 509	Rv. 40, 480, 481—rv. 490—rv. 490	
8 Stavanger—Skudenes	32,5	Jun/Sept.	14	1	10	1 825	148	153	23 141	Rv. 40, 480, 481—rv. 501	
Sum Rogaland	313,4			176	5 079	20 102	3 607	3 751	475 137		
<i>Hordaland:</i>											
1 Alvøy—Brattholmen	1,8	Hele året	8	19	6 539	24 298	5 809	5 428	244 617	Rv. 516—rv. 516	
2 Bergen—Florvåg	5,7	—,,—	12	—	5 600	23 499	10 551	21 363	435 808	Rv. 540—516—bv.	
3 Bergen—Kleppstø	5,0	—,,—	20	4 411	9 688	26 906	3 704	2 876	1 129 685	Rv. 540, 516—fv. 546	
4 Buavåg—Bømlo—Tjernagel—Moster	15,5	—,,—	4	13	104	2 253	374	48	33 409	Fv. 526—bv.—bv.—bv.	
5 Hatvik—Fusa	5,0	—,,—	15	4 553	4 266	15 239	1 838	938	131 395	Rv. 520—rv. 520	
6 Haus—Garnes—Y. Arna—Vatle ...	10,0	—,,—	10	1 364	4 222	7 253	4 452	5 520	114 091	Bv. —rv. 20—rv. 533—bv.	
7 Kinsarvik—Utne—Kvanndal—Granvin	22,0	—,,—	20—29	569	4 134	51 070	3 601	—	232 961	Rv. 20, 500—bv.—rv. 20, 552—rv. 552	
8 Kløkkarvik—Hjellestad	7,0	—,,—	10	32	1 233	3 313	823	784	84 152	Fv. 516—bv.	
9 Mundheim—Løfallstrand	18,0	—,,—	7	30	171	4 344	541	193	35 247	Rv. 520—rv. 530	
10 Salhus—Frekkhaug	2,0	—,,—	12	113	3 762	9 314	1 664	887	62 683	Fv. 540b—fv. 539	
11 Skånevik—Utåker	6,0	—,,—	4	24	102	3 852	379	180	19 822	Rv. 529—rv. 530	

T a b e l l 1. Ferjestatistikken 1960 (forts.)

<i>Hordaland (forts.)</i>										
12 Steinestø—Knarvik (tidl. Isdalstø)	3,0	Hele året	21	2847	16768	44850	9241	1328	162311	Rv. 540—rv. 542
13 Ulvik—Brimnes	11,0	$\frac{15}{5}$ — $\frac{30}{9}$	15	84	87	6031	364	194	31205	Rv. 552, fv. 538, 552—rv. 20
14 Valestrandsfossen—Breistein—Y. Arna	8,0	Hele året	8	3890	3870	11298	3053	3003	114619	Bv. —bv.—rv. 533
15 Fitjar—Våge—Osøyri	41,0	—, —	8	22	469	5379	—	—	92217	Fv. 525—bv.—rv. 520
16 Sunde—Leirvik—Valevåg— Mosterhamn	29,4	—, —	18	18	1388	7164	557	—	84445	Rv. 530—rv. 495—rv. 495— bv.
Sum Hordaland	190,4			17989	62403	246063	46951	42742	3008667	
<i>Sogn og Fjordane:</i>										
1 Balestrand—Hella	2,0	Hele året	17	6	120	1202	77	10	7633	Rv. 170—rv. 170
2 Dragsvik—Vangsnæs	7,0	—, —	17	68	278	6625	350	67	23642	Rv. 170—rv. 550
3 Hella—Dragsvik	2,0	—, —	17	186	1156	9942	598	133	34066	Rv. 170—rv. 170
4 Hella—Vangsnæs	6,0	—, —	6—17	772	806	9170	684	221	34210	Rv. 170—rv. 550
5 Balestrand—Vangsnæs	6,0	—, —	17	4	57	2278	91	12	12731	Rv. 170—rv. 550
Hele ferjeruten 1—5	10,0			1036	2417	29217	1800	443	112282	
6 Standnes—Dale	15,0	—, —	4	—	1	2	1	6	1793	Rv. 570—rv. 570
7 Eikenes—Standnes	20,0	—, —	4	—	7	15	2	4	337	Fv. 575—rv. 570
8 Dale—Eikenes	5,0	—, —	4	16	97	1564	330	96	13708	Rv. 570—fv. 575
Hele ferjeruten 6—8	20,0			16	105	1581	333	106	15838	
9 Degnepoll—Oldeide	8,0	—, —	4	3	37	326	18	19	2301	Rv. 160—fv. 589
10 Måløy—Degnepoll	1,5	—, —	6—8	169	3323	7869	1300	3606	139536	Fv. 160—rv. 160
11 Måløy—Oldeide	8,0	—, —	4	53	115	212	41	59	13479	Fv. 160—fv. 589
Hele ferjeruten 9—11	9,5			225	3475	8407	1359	3684	155316	
12 Kaupanger—Gudvangen	45,0	$\frac{9}{4}$ — $\frac{30}{9}$	25	96	21	3560	229	188	15628	Rv. 565—rv. 60
13 Kaupanger—Lærdal	15,0	Hele året	18—20	194	2944	14204	784	315	68934	Rv. 565—rv. 60
14 Kaupanger—Årdal	28,0	—, —	18	6	426	2644	380	89	18938	Rv. 565—rv. 230
15 Lærdal—Gudvangen	60,0	$\frac{9}{4}$ — $\frac{30}{9}$	11—25	215	27	1810	82	71	12449	Rv. 60—rv. 60
16 Lærdal—Årdal	30,0	Hele året	15—25	7	689	809	19	14	7331	Rv. 60—rv. 230
Hele ferjeruten 12—16	88,0			518	4107	23027	1494	677	123280	
Sum Sogn og Fjordane	127,5			1795	10104	62232	4986	4910	406716	
<i>Møre og Romsdal</i>										
1 Angvik—Tingvoll	6,0	Hele året	14	251	1613	7604	1095	1098	53496	Rv. 623—rv. 640
2 Aukra—Hollingsholm	3,5	—, —	10	1372	1469	3826	—	400	50916	Bv. —rv. 629
3 Aukra—Sundsbo	5,0	—, —	10	220	151	668	—	200	5403	Bv.—bv.
4 Sundsbo—Hollingsholm	4,5	—, —	10	1709	706	2642	—	320	30716	Bv.—rv. 629
Hele ferjeruten 2—4	8,0			3301	2326	7136	—	920	87035	
5 Stordal—Stranda	10,0	—, —	10—18	6	878	1086	—	—	6835	Rv. 180, fv. 180—rv. 580
6 Stordal—Eidsdal	22,0	—, —	10—18	—	53	57	—	—	104	Rv. 180, fv. 180—fv. 180
7 Stordal—Valldal	26,0	—, —	10—18	—	18	7	—	—	23	Rv. 180, fv. 180—rv. 610

Tabell 1. Ferjestatistikken 1960 (forts.)

Fylke og ferjested	Lengde km	Fartstid	Ferjen har plass for personbiler	Trafikk i året						Vegsamband	Merknad
				Busser	Lastebiler	Personbiler	Motor sykler	Sykler	Personer		
<i>Møre og Romsdal (forts.)</i>											
8 Stordal—Hellesylt	40,0	Hele året	10—18	—	261	363	—	—	2 373	Rv. 180, fv. 180—rv. 580	
9 Stordal—Geiranger	51,0	—,,—	10—18	—	59	50	—	—	515	Rv. 180, fv. 180—rv. 180	
10 Stranda—Eidsdal	12,0	—,,—	10—24	3	583	536	—	2	4 738	Rv. 580—fv. 180	
11 Stranda—Valldal	17,0	—,,—	10—24	8	850	719	3	—	6 717	Rv. 580—rv. 610	
12 Stranda—Hellesylt	30,0	—,,—	10—24	5	475	1 139	8	11	9 062	Rv. 580—rv. 580	
13 Stranda—Geiranger	42,5	—,,—	10—24	8	93	1 392	8	12	5 653	Rv. 580—rv. 180	
14 Eidsdal—Valldal	6,0	—,,—	5—24	26	147	8 764	8	23	22 049	Fv. 180—rv. 610	
15 Eidsdal—Hellesylt	34,0	—,,—	10—18	—	4	8	—	—	751	Fv. 180—rv. 580	
16 Valldal—Hellesylt	39,0	—,,—	10—24	14	18	590	12	11	2 415	Rv. 610—rv. 580	
17 Valldal—Geiranger	51,0	Mai—okt.	10—24	98	9	3 709	52	31	12 659	Rv. 610—rv. 180	
18 Hellesylt—Geiranger	21,5	Hele året	10—24	28	366	1 897	60	87	9 478	Rv. 580—rv. 180	
19 Overåneset—Eidsdal	8,0	—,,—	10—24	8	527	2 479	—	—	13 392	Fv. 180—fv. 180	
20 Overåneset—Stranda	6,0	—,,—	10—24	17	602	733	—	3	5 699	Fv. 180—rv. 580	
21 Overåneset—Valldal	12,0	—,,—	10—24	5	558	1 283	3	6	9 448	Fv. 180—rv. 610	
22 Overåneset—Hellesylt	28,0	—,,—	10—24	1	30	218	4	—	885	Fv. 180—rv. 580	
23 Overåneset—Geiranger	40,0	—,,—	10—24	—	19	2 192	1	—	5 335	Fv. 180—rv. 180	
Hele ferjeruten 5—23	81,5			227	5 550	27 222	159	186	118 131		
24 Ålesund—Ellingsøy	3,5	—,,—	3	120	2 085	7 536	—	—	115 234	Rv. 185—bv.	
25 Ålesund—Brandal	13,0	—,,—	15—18	13	3 570	7 436	131	90	44 990	Rv. 185—rv. 600, bv.	
26 Ålesund—Hareid	15,0	—,,—	15—18	3	2 419	3 820	—	142	34 147	Rv. 185—rv. 600, fv.	
27 Ålesund—Vartdal	24,0	—,,—	15—18	—	3	21	—	—	1 039	Rv. 185—fv. 590, bv.	
28 Hareid—Vartdal	9,0	—,,—	15—18	—	1	15	—	—	463	Rv. 600, fv.—fv. 590, bv.	
Hele ferjeruten 25—28	24,0			16	5 993	11 292	131	232	80 639		
29 Halså—Kenestraum	5,5	—,,—	10	2 588	1 593	8 298	647	585	46 732	Rv. 650—rv. 650	
30 Kristiansund—Tømmervåg	12,0	—,,—	—	684	235	944	41	63	23 109	Rv. 640—bv.	
31 Kristiansund—Bremsnes	4,5	—,,—	14	3 524	1 224	7 227	224	1 811	172 810	Rv. 640—rv. 630	
32 Kristiansund—Straumen	34,0	—,,—	18	1 647	522	1 973	298	413	45 057	Rv. 640—bv.	
33 Kvalvåg—Kvisvik	4,0	—,,—	24	11 383	5 456	26 656	—	3 154	180 389	Rv. 640—rv. 640	
34 Kvanne—Røkkum	2,5	—,,—	12—13	3 100	3 493	19 625	4 760	1 200	101 852	Rv. 642—rv. 642	
35 Kvitnes—Kvernes	3,5	—,,—	7—24	6	80	748	27	—	1 781	Fv. 625—fv. 638	
36 Kvitnes—Gjemnes	7,0	—,,—	7—24	9 645	2 817	19 068	380	123	151 312	Fv. 625—rv. 625	
37 Kvitnes—Torvikbukta	10,0	—,,—	7—24	1 511	260	948	60	—	18 299	Fv. 625—fv. 639	
38 Gjemnes—Torvikbukta	4,0	—,,—	7—24	—	3	13	1	—	520	Rv. 625—fv. 639	
39 Gjemnes—Kvernes	6,0	—,,—	7—24	6	61	601	43	—	2 169	Rv. 625—fv. 638	
40 Kvernes—Torvikbukta	11,0	—,,—	7—24	—	31	75	17	—	573	Fv. 638—fv. 639	
Hele ferjeruten 35—40	13,5			11 168	3 252	21 453	528	123	174 654		
41 Lønset—Grønnes	2,0	—,,—	17	6 087	5 626	17 674	1 965	1 082	106 748	Rv. 620—rv. 622	
42 Magerholm—Sykkylven	6,0	—,,—	14—16	164	9 411	20 086	597	624	130 243	Rv. 580—rv. 580, fv. 611	

Tabell 1. Ferjestatistikken 1960 (forts.)

<i>Møre og Romsdal (forts.)</i>										
43 Magerholm—Ikornes	6,0	Hele året	14—16	—	—	—	—	—	7 665	Rv. 580—bv.
44 Sykkylven—Ikornes	2,0	—, —	14—16	—	—	—	—	9 308	Rv. 580, fv. 611—bv.	
Hele ferjeruten 42—44	8,0			164	9 411	20 086	597	624	147 216	
45 Molde—Bolsøya	5,5	—, —	5	407	201	69	11	99	6 095	Rv. 620, 629, 630—bv.
46 Molde—Helland	15,0	—, —	8—25	164	5 899	24 362	407	797	179 896	Rv. 620, 629, 630—rv. 619
47 Molde—Vikebukta	15,0	—, —	8—25	127	4 726	9 034	333	620	70 708	Rv. 620, 629, 630—rv. 185
48 Helland—Vikebukta	3,5	—, —	8—25	—	—	—	5	10	7 829	Rv. 619—rv. 185
Hele ferjeruten 46—48	18,5			291	10 625	33 396	745	1 427	258 433	
49 Sunde—Festøy	4,5	—, —	18	2 989	7 039	24 122	531	560	111 678	Fv.—bv.
50 Sunde—Hundeidvik	6,5	Juni—aug.	18	—	18	18	5	10	62	Fv.—bv.
51 Festøy—Hundeidvik	4,5	Hele året	18	7	112	907	75	29	2 589	Bv.—bv.
Hele ferjeruten 49—51	9,0			2 996	7 169	25 047	611	599	114 329	
52 Sæbø—Leknes (tidl. Urke)	3,0	Juni—des.	5	21	177	2 410	248	262	11 803	Rv. 606—fv. 606
53 Sølsnes—Åfarnes	3,6	Hele året	18	5 446	4 676	15 059	905	789	78 599	Rv. 622—rv. 622
54 Ulsteinvik—Torvik	8,0	—, —	3	619	492	3 108	314	2	46 149	Bv.—bv.
55 Ørjavik—Tøvik	2,0	—, —	6	768	767	4 935	—	1 096	31 838	Bv.—fv. 630, bv.
56 Volda—Folkestad	3,4	—, —	8—12	1 125	2 872	13 946	1 464	1 935	118 401	Rv. 608—rv. 590
57 Volda—Lauvstad	7,0	—, —	8—10	3	1 268	2 051	44	6	26 010	Rv. 608—bv.
58 Volda—Gurskøy	20,0	—, —	8—10	—	435	358	23	6	16 592	Rv. 608—rv. 600
59 Lauvstad—Gurskøy	13,0	—, —	8—10	1	13	58	3	—	2 212	Bv.—rv. 600
60 Berknes—Gurskøy	9,0	—, —	8—10	1	80	362	7	2	1 659	Bv.—rv. 600
61 Lauvstad—Berknes	5,0	—, —	8—10	1	17	466	3	2	745	Bv.—bv.
Hele ferjeruten 56—61	24,4			1 131	4 685	17 241	1 544	1 951	165 619	
62 Årvik—Koparnes	3,5	—, —	5	344	546	3 634	375	217	22 059	Rv. 600—rv. 600
63 Eggesbønes—Moltustranda	4,6	—, —	8	—	2	3	3	63	5 517	Bv.—fv. 609
64 Eggesbønes—Stoksund	4,0	—, —	7	2	61	349	31	210	25 186	Bv.—fv. 609
65 Røyra—Stoksund	2,2	—, —	8	13	726	2 991	116	193	18 015	Bv.—fv. 609
66 Ålesund—Valderøy	8,5	—, —	16	1 252	1 687	8 483	—	—	183 181	Rv. 185—bv.
67 Ørsnes—Midsund	3,5	—, —	5	485	144	783	—	102	8 171	Fv. 619—bv.
68 Håbet—Ørsnes	3,5	—, —	5	376	330	740	—	88	7 575	Bv.—fv. 619
69 Håbet—Midsund	3,5	—, —	5	2	88	454	—	60	5 583	Bv.—bv.
Hele ferjeruten 67—69	7,0			863	562	1 977	—	250	21 329	
70 Berknes—Velsvik	4,2	—, —	6—7	—	29	116	—	—	272	Bv.—fv. 602
71 Bjånes—Berknes	4,0	—, —	6—7	—	1	1	—	—	428	Fv. 590—bv.
72 Bjånes—Velsvik	8,2	—, —	6—7	1	120	211	—	—	2 787	Fv. 590—fv. 602
73 Bjånes—Eiksund	3,5	—, —	6—7	418	998	4 303	301	332	20 991	Fv. 590—bv.
Hele ferjeruten 70—73	11,7			419	1 148	4 631	301	332	24 478	
Sum Møre og Romsdal	324,5			58 832	81 903	308 059	15 649	18 981	2 465 732	
<i>Sør-Trøndelag:</i>										
1 Trondheim—Vanvik	16,0	Hele året	24	736	10 815	32 605	5 086	4 801	232 546	Rv. 50—rv. 680

Tabell 1. Ferjestatistikken 1960 (forts.)

Fylke og ferjested	Lengde km	Fartstid	Ferjen har plass for personbiler	Trafikk i året						Vegsamband	Merknad
				Busser	Laste-biler	Person-biler	Motor-sykler	Sykler	Personer		
<i>Nord-Trøndelag:</i>											
1 Levanger—Hokstad—Vangshylla—Kjærringvik—Venneshamn	30,0	Hele året	12	15	5 308	5 625	899	597	48 741	Rv. 50, fv. 711—bv.—rv. 681	
2 Melen—Homstad	0,3	April-okt.	2	—	209	1 109	669	—	6 631	Bv.—fv. 736	
3 Ottersøy—Rørvik	3,5	Hele året	5	59	2 158	4 425	610	3 523	45 365	Rv. 740—rv. 740	
4 Teplingan—Bjørånes	6,0	—, —	10	1 266	2 225	11 243	788	414	36 367	Rv. 740—rv. 740	
5 Otterøy—Varpnes	6,0	—, —	4—6	764	1 547	5 029	1 021	1 145	28 529		
Sum Nord-Trøndelag	45,8			2 104	11 447	27 431	3 987	5 679	165 633		
<i>Nordland:</i>											
1 Bognes—Skarberget	8,0	Hele året	12—20	2 781	1 275	15 748	846	285	82 353	Rv. 50—rv. 50	
2 Bogøy—Ålsted	2,8	—, —	11	9	1 515	1 373	82	995	8 337	Fv.—bv.	
3 Bogøy—Skutvik	16,3	—, —	11	7	871	863	113	112	5 479	Fv.—rv. 791	
4 Ålsted—Skutvik	16,5	—, —	11	1	206	375	15	37	2 398	Bv.—rv. 791	
Hele ferjeruten 2—4	19,3			17	2 592	2 611	210	1 144	16 214		
5 Dragnes—Risøyhamn	2,0	—, —	3—6	109	3 088	5 482	679	1 222	37 766	Fv. 800—rv. 800	
6 Forså—Sætran	6,0	—, —	10	2 895	1 377	16 387	886	535	89 676	Rv. 50—rv. 50	
7 Lilleidet—Napp	3,0	—, —	10	1 506	2 404	2 175	903	1 423	27 332	Bv.—rv. 810	
8 Kråkerberget—Sandset	11,0	—, —	6—10	702	3 117	3 024	735	315	28 470	Fv. 812—rv. 812	
9 Bognes—Lødingen—Rinøyvåg	60,0	—, —	18	534	343	5 626	322	184	35 158	Rv. 50—fv. 798—fv. 798	
10 Lyngvær—Framnes	1,0	—, —	10	21	644	644	119	230	6 579	Fv. 810—bv.	
11 Sundklakk—Framnes	5,6	—, —	10	—	85	216	18	200	980	Fv. 821—bv.	
12 Smorten—Framnes	5,6	—, —	10	13	295	134	24	98	1 539	Rv. 810—bv.	
13 Smorten—Sundklakk	0,4	—, —	10	3	277	528	75	105	2 839	Rv. 810—fv. 821	
14 Smorten—Lyngvær	5,6	—, —	10	1 515	1 675	4 507	782	233	28 011	Rv. 810—fv. 810	
15 Lyngvær—Sundklakk	5,7	—, —	10	82	753	598	42	114	4 837	Fv. 810—fv. 821	
Hele ferjeruten 10—15	7,0			1 634	3 729	6 647	1 060	980	44 785		
16 Røsvik—Bonåssjøen	15,5	—, —	25	3 004	2 514	23 263	1 646	396	122 986	Rv. 50—rv. 50	
17 Sandnes—Selnes	0,6	—, —	7	552	667	2 243	165	935	18 123	Bv.—fv.	
18 Sandnes—Stokmarknes	2,5	—, —	6	84	3 991	13 439	1 713	6 102	161 533	Rv. 795—rv. 795	
19 Sandnessjøen—Bjørn	7,0	—, —	16	1 234	753	605	369	350	17 159	Rv. 765—fv. 769	
20 Sandnessjøen—Leinesodden	2,0	—, —	16	853	1 965	1 732	878	678	25 035	Rv. 765—rv. 765	
21 Skjærvik—Grindjord	1,5	—, —	18—20	5 046	5 272	34 086	1 890	2 868	172 021	Rv. 50—rv. 50	
22 Sortland—Maurnes	7,0	—, —	6—8	224	3 742	6 449	2 045	1 755	50 711	Rv. 795—bv.	
23 Sortland—Strand	1,2	—, —	6	3 655	3 426	10 491	1 297	3 076	139 981	Rv. 795—rv. 795	
24 Vassvik—Øyjord	4,5	—, —	15—28	8 400	18 998	64 327	3 639	13 243	414 718	Rv. 50—rv. 50	
25 Årsandøy—Møllebogen—Sandvik ..	7,5	—, —	12—15	70	816	4 371	339	144	15 799	Rv. 755—fv. 755	

Tabell 1. Ferjestatistikken 1960 (forts.)

<i>Troms (forts.)</i>											
26 Vågan—Skjerstad	9,0	Hele året	16	586	2 181	3 311	509	417	38 338	Rv. 785—fv. 781	
27 Vennesund—Holm	5,5	—,,—	16—18	1 088	1 624	3 148	355	220	10 352	Rv. 755—fv. 755	
28 Brønnøysund—Torget	0,5	—,,—	3	358	1 046	1 257	650	2 118	19 430	Rv. 755—bv.	
Sum Nordland	180,6			35 332	64 920	226 422	21 136	38 390	1 567 940		
<i>Troms:</i>											
1 Bjørelvnes—Gibostad	1,3	—,,—	4—5	9	1 571	2 831	295	2 090	34 280	Fv. 857—bv.	
2 Borkenes—Kveøy	2,0	—,,—	3	2	791	494	139	1 785	22 658	Fv. 841—bv.	
3 Finnsnes—Silsand	1,6	—,,—	8	487	6 989	10 923	3 183	9 900	162 525	Rv. 855, bv. 857—fv. 880, 855	
4 Karlstad—Gullhav	0,4	$\frac{1}{5}$ — $\frac{30}{10}$	—	—	—	—	175	3 976	5 517	Rv. 855, fv. 855—rv. 859	
5 Lyngseidet—Olderdalen	12,4	Hele året	30	1 243	2 512	16 601	1 900	1 128	88 011	Rv. 50, 867, 871—rv. 50, bv. 840	
6 Refsnes—Flesnes	5,9	—,,—	15	2 010	3 437	10 642	1 020	257	64 227	Rv. 795—rv. 795	
7 Skognes—Sletta	1,0	—,,—	6	3 496	7 024	11 991	1 807	4 068	130 401	Rv. 885, bv.—fv. 885, 886	
8 Steinsland—Lilleng	1,1	—,,—	10	3 918	10 294	32 787	2 200	1 873	144 928	Rv. 795, fv. 837—rv. 795, 810	
9 Straumsbotn—Skaland—Hamn— Bøvær—Bergsfjorden	14,5	—,,—	—	—	—	9	24	32	8 190	Fv. 882—bv.	
10 Strømsnes—Årstein	0,4	—,,—	—	—	—	—	59	87	4 269	Fv. 884, 845—bv. 845	
11 Svensby—Breivikeidet	6,4	—,,—	18—32	466	1 039	3 920	647	361	27 354	Fv. 867, 869—fv. 867	
12 Tromsø—Tromsdal	1,0	—,,—	10	1 294	3 796	6 152	490	2 482	266 240	Fv. 885, bv.—rv. 860, fv. 868	
Sum Troms	48,0			12 925	37 453	96 350	11 939	28 039	958 600		
<i>Finnmark:</i>											
1 Kvalsund—Ikarnes	1,0	Hele året	8	1 577	2 968	22 891	2 443	2 007	113 893	Rv. 910—rv. 910	

Tabell 2. Ferjerutenes lengde og antall.

Lengde	Antall 1960
Under 1 km	16
1,0—1,9 km	9
2,0—4,9 km	27
5,0—9,9 km	30
10 km og lenger	37
Sum	119

Tabell 3. Sammendrag 1960

Fylke	Ferjerutenes samlede lengde km	Trafikken 1960					
		Busser	Lastebiler	Personbiler	Motorsykler	Sykler	Personer
Østfold	21,3	1 333	47 720	120 283	5 051	1 115	696 851
Akershus	2,7	40	3 243	9 550	1 309	1 293	59 578
Hedmark	16,0	75	1 291	4 099	472	1 873	66 405
Oppland	13,4	198	7 537	38 034	2 492	5 762	160 927
Buskerud	0,2	6	2 224	15 205	1 382	3 663	102 133
Telemark	12,4	3 542	57 671	241 553	13 814	26 458	1 280 909
Aust-Agder	14,2	835	12 018	56 822	8 654	5 053	62 677
Rogaland	313,4	176	5 079	20 101	3 607	3 751	475 137
Hordaland	190,4	17 989	62 403	246 063	46 951	42 742	3 008 667
Sogn og Fjordane	127,5	1 795	10 104	62 232	4 986	4 910	406 716
Møre og Romsdal	324,5	58 832	81 903	308 059	15 649	18 981	2 465 732
Sør-Trøndelag	16,0	736	10 815	32 605	5 086	4 801	232 546
Nord-Trøndelag	45,8	2 104	11 447	27 431	3 987	5 679	165 633
Nordland	180,6	35 332	64 920	226 422	21 135	38 390	1 567 940
Troms	48,0	12 925	37 453	96 350	11 939	28 039	958 600
Finnmark	1,0	1 577	2 968	22 891	2 443	2 007	113 893
Sum 1960	1327,4	137 495	418 796	1 527 700	148 958	194 516	12 388 444
„ 1959	—	126 288	414 492	1 305 356	148 122	607 763	13 338 337
„ 1958	—	123 595	400 393	1 079 522	117 753	566 774	12 096 469
„ 1957	—	114 455	459 108	1 118 100	126 611	804 269	13 541 568

Tabell 4. Antall motorkjøretøyer befordret i 1960, fordelt på fylke og måned

Fylke	Jan.	Febr.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Des.	Sum
Østfold	6 852	6 240	7 670	12 165	14 387	19 431	33 852	23 407	16 104	14 581	10 603	9 095	174 387
Akershus	398	340	412	881	1 326	2 288	3 393	2 144	1 145	883	521	411	14 142
Hedmark	247	42	—	—	442	984	1 183	758	690	552	618	421	5 937
Oppland	1 663	1 956	2 454	3 138	4 000	5 586	7 839	6 628	4 695	4 469	2 966	2 867	48 261
Buskerud	681	677	817	1 219	1 110	2 901	3 805	2 658	1 782	1 604	610	953	18 817
Telemark	13 512	10 095	13 836	23 176	28 199	38 830	60 361	41 420	28 102	26 308	17 569	15 172	316 580
Aust-Agder	4 140	3 166	4 349	5 981	7 049	8 338	11 100	8 541	7 477	6 928	5 761	5 499	78 329
Rogaland	905	1 004	1 393	1 726	2 048	3 466	6 449	4 619	2 588	2 015	2 389	1 167	28 963
Hordaland	13 870	13 811	20 329	24 657	31 141	42 161	64 001	51 153	34 303	31 909	24 579	21 492	373 406
Sogn og Fjordane	1 390	1 488	1 831	2 999	4 441	9 697	25 139	15 688	6 086	4 757	3 507	2 094	79 117
Møre og Romsdal	19 518	21 284	28 472	32 364	35 090	48 802	73 173	61 875	42 123	40 535	33 422	27 785	464 442
Sør-Trøndelag	1 909	1 834	2 399	3 365	4 226	6 104	7 714	6 751	4 810	4 465	3 103	2 562	49 242
Nord-Trøndelag	1 672	1 836	2 116	2 904	3 969	5 138	6 702	6 256	4 677	4 134	3 014	2 551	44 969
Nordland	12 586	12 602	14 965	15 723	24 164	41 119	74 438	55 920	34 294	26 057	19 357	16 585	347 810
Troms	9 802	10 441	8 709	5 357	9 398	15 491	28 801	23 879	17 903	12 093	9 095	7 698	158 667
Finnmark	336	—	—	386	2 200	3 534	9 028	6 747	3 790	1 888	1 502	468	29 879
Sum 1960	89 481	86 816	109 752	136 041	173 190	253 870	416 978	318 444	210 569	183 178	137 810	116 820	2 232 949
„ 1959	69 712	70 986	104 105	118 832	160 039	224 643	378 588	288 521	183 992	162 784	127 933	103 500	1 993 635
„ 1958	59 796	61 220	77 276	89 513	130 024	197 406	321 362	258 816	171 028	145 621	116 513	84 688	1 721 263
„ 1957	59 233	58 169	71 243	87 899	108 948	175 987	298 454	224 845	146 315	116 783	95 575	73 110	1 516 561

Da biltrafikken begynte i Norge

Kristian Fure

DK 656.13(481)''18''

Som nevnt i en tidligere artikkel ble prøvene med landevegsløkomotiver i Norge mislykket, og det ble en høykonjunktur med jernbanebygging. Stortinget vedtok at i jernbanedistriktene måtte det først og fremst bygges veger inn til jernbanestasjonene. I andre distrikter ble det nok bygget veger av hensyn til næringslivet i bygdene, men for å få mest mulig veger for minst mulig kostnad, ble det eksempelvis i Ottadalen forsøkt med en simpel rullekjerreveg. Imidlertid var turisttrafikken så smått begynt, og det gjorde at vegene i Ottadalen og over til Vestlandet ble bygget som stolkerreveg. Dette var vel etter vegdirektørens ønske.

Spørsmålet om å gjøre turisttrafikken til en inntektskilde for vårt land hadde Hans Krag sterkt fremholdt i en rapport fra en reise i Sveits i 1864. Etter en malende fremstilling av våre naturherligheter som ville trekke mange turister til landet når høvelige samferdselsmuligheter ble etablert, fortsatte han i rapporten: «Foruden det første og største Hensyn, at vaart land for sin egen indre Udviklings Skyld trenger at ophjelpes sit Kommunikationsvæsen, maa altsaa Hensynet til de sandsynlige Summer der vilde strømme ind i Landet med de forøgede Antal fremmede Turister, kunde være en Spore til at benytte de Fordele som kan drages

av vaar i saa mange Henseende stedmoderlig behandlede, men dog storartede Natur, ligesom Sveitserne have vist at benytte sig av med saa meget Held.»

Årene omkring 1890 innvarslet en ny tid for samferdselen, og særlig for vegtrafikken. Helt siden Siegfried Marcus i Wien laget den første bensindrevne bil i 1875, var det stadig eksperimentert med forbedringer av motor, vogn og utstyr forøvrig, slik at det etter hvert ble klart at man her ville få et nyttig redskap for transport på landevegene. Dette ble fulgt med stor oppmerksomhet, kanskje særlig av vegdirektør Hans Krag.

En Benz personbil ble i 1895 kjøpt av fabrikk-eier H. C. Hansen og stadsingeniør S. R. Svensen i Gjøvik for personbefordring i Gudbrandsdalen etter at jernbanen var kommet til Tretten, og det er vel all grunn til å tro at det skjedde i god forståelse med Krag.

Allerede den 22/1 1896 skrev vegdirektøren til departementet og fremholdt betydningen av at motorvogner kunne brukes på de mest beferdede veger i vårt land og spesielt i turisttrafikkens tjeneste. Han opplyste at det til våren tenktes satt i gang motorvogn mellom Gjøvik og Odnnes, og til sommeren mellom Sel og Veblungsnes.

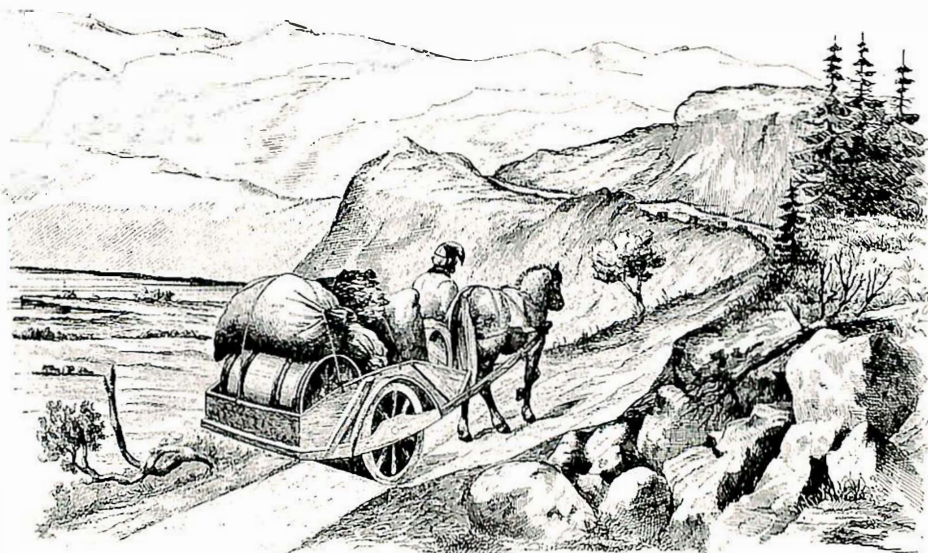

Fig. 1. Rullekjerreveg gjennom Ottadalen.

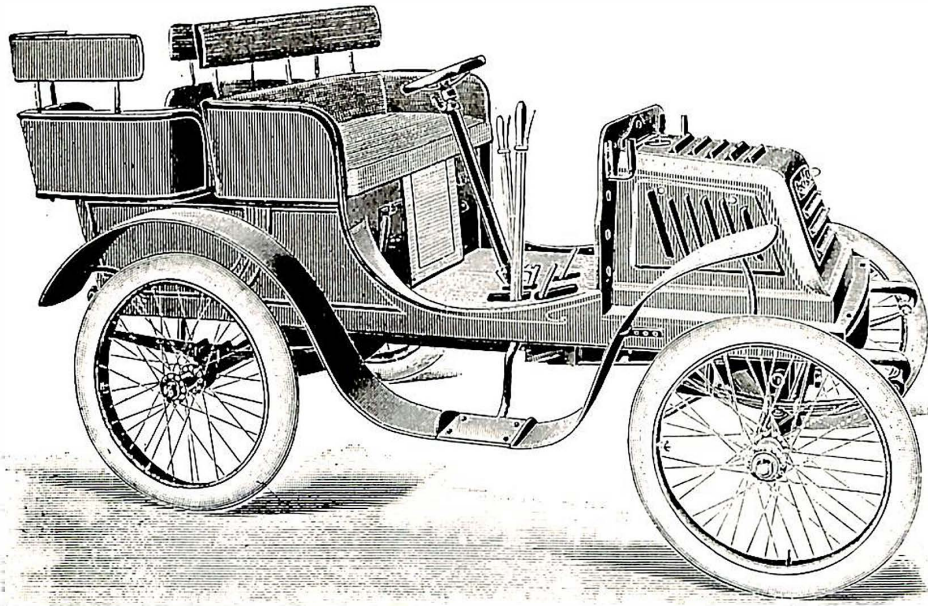

Fig. 2. Den i teksten omtalte Wartburg-Wagen, årgang 1901.

Fabrikkеier Rønneberg i Stavanger kjøpte i 1898 en Benz bil, vel nærmest en trille, og inviterte pressen på biltur nedover Jæren, og var også en tur til Oslo. Folk og hester ble redde og sprang unna som om det skulle være sjølvе Gamle-Erik som kom. — Det var forøvrig ikke bare på Jæren at sistnevnte herre ble nevnt i forbindelse med disse nye trafikkkredskapene. Første gang en syklist kjørte forbi en stue langt inne i Østerdalsskogene, fortalte kona i største alvor at fanden var kjørt forbi på ett hjul (det var vel en gammel bisykkel med et meget stort forhjul, og med et lite bakhjul som kona i forfjamselsen ikke hadde sett).

I 1899 bygde Irgens i Bergen en dampbil, og Schous Bryggeri kjøpte Oslobil nr 1 samme år, en tysk Daimler lastebil.

Dette året kjøpte Det Norske Motorvognkompagnie ved O. Bull 2 motorvogner fra England til passasjertrafikk mellom Stortorvet i Oslo og Grefsen. Det var dampautomobiler med petroleumsfyring. De veide 3 tonn uten last, hadde kompakte gummiringer på hjulene, på bakhjulene var det utenpå anbrakt et jerndekke oppdelt i ovale stykker som ofte løsnet og larmet forferdelig; gatedekket var vel også skrøpelig. Passasjerer ble syke av rystingen, og hestene ble skremt. Vognmann Carl Andersen, Grorudhagen, v. advokat N. Aanesen, krevde erstatning for skade på hester og redskap, men motorkompaniet ble frifunnet av Oslo byrett.

Det må være disse vognene amtsingeniør Aubert omtaler i et brev av 3. mai 1899 til vegdirektøren. Aubert var på studiereise i England og hadde vært på Isle of Wight hos «The Liquid Fuel» som

hadde mange slike vogner i arbeide. De to minste var de som var bestilt av Det Norske Motorvognkompagnie ved O. Bull, og de var smalere enn de andre som var 1,95 m brede, lengde 4,5 m og hadde plass til 12 personer + 2 på kuskesetet, svingte lett i skarpe svinger og gatehjørner, gikk på stigning 1/8, stanset på 9 m med 20 meters hastighet, gikk baklengs 1/13 og svingte på 6 m bred veg. Motoren hadde 25 hk, ble drevet med simpel petroleum hvorav der i de patenterte kjeler ble utviklet gass. Oljeforbruk 2 l pr km med full last. Utvekslingen skjedde ved tannhjul og den var meget lett å manøvrere. Aubert mente at i Norge ville dampvogner egne seg fremfor petroleum eller bensinmotor. — Vognene ble en skuffelse, trafikken ble innstilt etter kort tid, og leverandørene måtte ta dem tilbake.

I februar 1899 skrev vegdirektøren til departementet at Det Norske Motorkompani og A/S Automobil vil søke om tillatelse til motorvognkjøring på enkelte hovedveger. Vegdirektøren anbefalte bevilget 30 000 kroner for å gjøre de påtenkte ruter skikket for sådan drift ved utbedring av kurver og vegdekke og forsterkning av bruer, slik at kjøringen kunne komme i gang samme år. Departementet ønsket oppgave over hva det ville koste for følgende ruter som forutsattes å ha størst interesse:

1. Otta—Veblungnes.
2. Odnes—Fagernes.
3. Sørums—Frydenlund.
4. Kristiania—Sandviken—Sundvolden—Vikseidet.

5. Visnes—Opstryvatn.
6. Jessum jernbanest.—Gardermoen.
7. Arendal—Grimstad.

Vegdirektøren svarte at slike undersøkelser ikke kunne foretas på vinterstid. Han foreslo at det ikke skulle kreves distriktsbidrag til slike utbedringer bortsett fra grunn og gjerde, likeens som ved forsøkene med landevegsløkomotiver tidligere. Han tilføyde at etter at han personlig hadde vært i Skottland siste høst, var han bestyrket i sin tro på at vi her står foran en ny æra på kommunikasjonsvesenets område og ønsket saken fremskynnet, da det ville være til stor skade for landet å måtte unnvære de fordeler et sådant kommunikasjonsmiddel medfører.

Departementet sluttet seg til vegdirektøren, også med hensyn til distriktsbidrag.

Stortingets vegkomité uttalte i forbindelse med vegbudsjettet, at anvendelse av motorvogner på våre veger visstnok blir et spørsmål som snart kommer på dagsordenen; det vil derfor være ønskelig at man ved anlegg av nye veger eller utbedring av eldre veger tar det for øye. Det er navnlig trange kurver på flere av våre veger som etter komiteens mening vil vise seg vanskeligst for bruk av motorvogner, likesom de trange kurver med den økede trafikk også viser seg adskillig generende for den almindelige ferdsel. Komiteen bemerket at de store vogner til 12—14 personer oppgis å veie lastet 4000 kg, koster 12 000 kr og skal kunne drives for en utgift av 20 øre pr km. Komiteen fant det vanskelig å avse midler til kostbare utbedringer så lenge store distrikter ganske savner veger eller har veger som er så gamle og dårlige at omlegninger er nødvendige. De lettere vogner kan vel brukes på de fleste nye veger hvis kurvene tillater det. Komiteen tilrådet at det til undersøkelser og forberedelser til drift av motorvogner på våre hovedveger stilles til rådighet et beløp på inntil 5000 kroner.

Dette ble vedtatt av Stortinget 23. mai 1899.

Av de ruter det kom søknad om var det nok Otta—Romsdal som interesserte vegdirektør Krag mest. Han skrev i slutten av februar 1899 til amtsingeniørene i Kristians og Romsdals amter at Otta—Næs er blant de første som vil bli prøvet, og ba undersøkt vegdekke, kjørebredde, kurverforhold, bruer m. v. Han fikk utbedringsforslag fra Kristians amtsingeniør på 26 830 kroner, sendte

dette med et lengdeprofil til Romsdal og ba om lignende forslag fra dette amt, men fikk til svar at sådant ikke kan avgis, da vegen ikke egner seg til motorvogndrift, kun en virkelig jernbane kan tilfredsstille behovet. Krag var enig i at der bør bygges jernbane, men det vil ta lang tid før det skjer, og utbedringskostnadene av vegen er forholdsvis små i forhold til de fordeler som bys. Han utarbeidet ruteforslag og budsjett for en rute Otta—Næs og skaffet seg opplysning om antall reisende som kunne påregnes. Noen utbedring av bruer og av vegen ble det visstnok ikke.

Men Krag ga ikke opp for det. Gjennom Merkantil Industribyrå fikk han katalog for en vogn til ruten, pris kr 9000, og på henvendelse til Rich. Stein, Achen, fikk han tegninger av en Scheibler vogn. Gjennom direktør F. Hjort som i 1891 startet bilforretning i Kristiania, fikk Krag til disposisjon en tysk vogn av Fahrzeugfabrik Eisenach. På en katalog jeg har funnet fra dette firma av 1901, påstemplet av F. Hjort, Karl Johans gt. 5, står notert en henvisning til Wartburg-Wagen, modell 10: «Antagelig denne vogn som blev benyttet ved prøvekjøring mellem Otto og Aandalsnes i beg. af sept. 1901». Av prislisten fremgår at bilen kostet 6300 mark.

Krag fikk departementets samtykke til å bruke av forsøksmidlene til utgifter med turen. Jernbanen fraktet bilen gratis til og fra Otta. Han hadde fått kjøretillatelse av amtmennene, og turen startet den 2. september 1901. Med i bilen var vegdirektør Krag og amtsingeniørene Aubert og Hovdenak, med en tysk sjåfør ved rattet. Foran bilen syklet avdelingsingeniør H. Horn som varslet at bilen kom. Første dagen kjørte de til Brennhaugen, 28 km. Neste dag til Veblungsnes og tilbake til Flatmark 162 km, og dagen derpå til Dombås. Den 5/9 telegraferte Horn til vegdirektoratet: «Nedenfor Dombås brak motorvognens drivhjul».

Den 10. oktober skrev Krag til departementet at prøvekjøringen Otta—Veblungsnes overtraff aldeles forventningene, hvorfor vegdirektøren har stor tro på dette befordringsmiddels anvendelighet.

På en forespørsel av 24/12 1901 fra fiskerinspektøren i Romsdal og Trøndelag om fiske-transport med motorvogn på Gudbrandsdalsvegen var gjenstand for konsesjon, svarte vegdirektøren 16/5 1902 at motorvogndrift Otta-Veblungsnes er foreløbig oppgitt da vegen ikke egner seg hertil, og det formentlig heller ikke vil lønne seg.

Nordisk Vegteknisk Forbunds 8. kongress

Helsingfors 12. — 16. juni 1961

DK 625.7/8(061.3)(471.1+48+491)HELSINGFORS «1961»

Resymé av foredragene og de norske diskusjonsinnleggene.

Vegstandard, kapasitet og trafikkøkonomi.

Professor Bo *Björkman*, Sverige holdt foredrag om ovennevnte emne. Et referat av foredraget gjengis nedenfor:

De fleste varer og tjenester som stilles til samfunnets disposisjon er underlagt den økonomiske lov om tilbud og etterspørsel. Etterspørselen er avhengig av varens kvalitet og pris; tilbudet avpasses etter etterspørselen så lenge produksjonskostnadene sikrer lønnsom produksjon. Innen vegsektoren mangler vi den økonomiske regulering av balansen mellom etterspørsel og tilbud. Dette kommer av at den enkelte transportbruker ikke kan gi uttrykk for hvordan han verdsetter kvaliteten av de tjenester han tilbys. Prisen betales nemlig i form av bil- og drivstoffavgifter som kreves inn av Staten og fordeles kollektivt på de forskjellige arbeidsoppgaver. Det oppstår store intersemotsetninger mellom transportbrukerne når pengene skal anvendes, avhengig av hvilken form for vegstandard de verdsetter høyest. Det er rimelig at den tunge lastebiltrafikken krever sine avgifter investert i større bæreevne, men at vare- og lastebiler i distribusjonstrafikk ønsker større innsats på gater og trafikkanlegg i byene. Personbiltrafikken krever høyere trafikkstandard og derved mindre tidstap på riksveger og utfartsveger, mens trafikantene på de kollektive transportmidler gjerne vil beholde den nåværende standard, men krever høyere hastighet ved reguleringer og utbygging av trafikkanlegg i byene.

Sunn forretningsførsel tilsier at de investeringer som foretas skal gi en rimelig avkastning. Hvor stort bør imidlertid utbyttet være i sin alminnelighet og hva er rimelig å forlange innen vegsektoren? Spørsmålet kan ikke besvares uten et inngående studium av landevegstransportenes kostnadsstruktur. Som et spøkelse i denne kalkylen dukker kapasitets-elementet opp og bringer forvirring inn i bildet. Etterspørselen på transporter

av en viss standard kan ikke tilgodesees på grunn av manglende kapasitet, som fører til trengsel og tidstap. For å kunne skape klarhet i dette bilde må vi vite mere om det kompliserte spill i trekanten vegstandard, kapasitet og transportøkonomi.

Vegenes *standard* er for trafikken nøye knyttet sammen med hastighet, bekvemmelighet og bæreevne. Først og fremst krever han å kunne fremføre kjøretøyet med ønsket hastighet, sikkert og uten alt for store fartsendringer. Trafikkens sikkerhet står i direkte forhold til graden og hyppigheten av forandringer i hastighet og kjøreretning. Trafikantene er meget kostnadsbevisste og da kostnadene stiger med øket levestandard og høyere lønn, presses den økonomisk optimale hastighet opp til et stadig høyere nivå. På den annen side øker drivstoffkostnadene ved høye hastigheter. For trafikantene er dimensjonerende hastighet, dekketype, trafikkmengde og ulykkesfrekvens de grunnleggende elementer ved vurdering av vegens standard.

En vegs *kapasitet* defineres idag skjønsmessig og avhenger av de krav som stilles til vegens hastighetsstandard. Vanligvis fastlegges praktisk kapasitet som den trafikkmengde som sikrer en akseptabel trafikkhastighet for personbilene. Denne definisjonsform bør revideres etter hvert som trafikantenes krav til standard og service øker.

En vegs *transportøkonomi* er avhengig av alle de kostnader som knytter seg til transportene. Den beste transportøkonomi oppnås når summen av kostnadene blir minimum. Begrenser man undersøkelsen av en vegs transportøkonomi til de kostnader som har direkte sammenheng med utnyttelsen av vegen, vil disse kunne klassifiseres i fire grupper. *Driftskostnader* omfatter kostnadene til drivstoff, olje, gummi, reparasjoner, service og avskrivning. *Tidskostnadene* er avhengig av hastigheten og varierer med trafikantenes

yrke og reises formål, høyest for yrkesmessig transport og lavest for fornøydelseskjøring. *Ulykkeskostnadene* omfatter kostnadene til dødsfall, person- og materiellskade. Disse tre kostnader sammenfattes under begrepet kjørekostnader. *Vegholdskostnadene* består av amortisering og rente av investert kapital og kostnadene til vedlikehold av vegen.

En øking av vegens standard fører til høyere vegholdskostnader, men vanligvis til lavere kjørekostnader. Svært ofte er det slik at kjøretøyenes driftskostnader øker, kanskje også ulykkeskostnadene, mens tidskostnadene reduseres. De økede vegholdskostnader skal oppveies av reduksjonen i kjørekostnader.

En øking av trafikksikkerheten fører vanligvis til økede tidskostnader på grunn av trafikkgulerende anlegg og bestemmelser. Denne avveilingen mellom sikkerhet og økonomi er svært vanskelig og vil sjelden kunne baseres på rene økonomiske kalkyler.

En annen forbedring av vegens standard som blir stadig mere aktuell, består i å øke kapasiteten, vanligvis ved en breddeøkning. Kapasitetsøkningen fører til høyere hastighet og reduserer dermed tidskostnadene, mens driftskostnadene stort sett holdes uforandret.

For å belyse disse sammenhenger og muliggjøre en beregning av den økonomisk sett heldigste overgang fra en vegklasse til en annen er det stilt opp et hypotetisk tilfelle med trafikkmengden som variabel. Det omfatter vegklassene *motorveg*, *4-felt udelt veg*, *3-felt veg* og forskjellige varianter av *2-felt veger* med de betegnelser som er brukt i den svenske vegplan.

Beregningen viser at investeringen gir det beste utbytte ved følgende trafikktall:

Nyanlegg.

Under 800 personbilenheter pr døgn — 2-felt veg
B 3
800—2500 personbilenheter pr døgn — 2-felt veg B 1
2500—3000 personbilenheter pr døgn — 3-felt veg
Over 3000 personbilenheter pr døgn — motorveg.

Ombygging.

Ved ca 1500 personbilenheter pr døgn overgang fra B 3 til B 1
4000—5000 personbilenheter pr. døgn overgang fra 3-felt veg til motorveg.
5000—6000 personbilenheter pr døgn overgang fra 3-felt veg til motorveg

Konklusjon.

En økning av vegens standard er betinget av trafikkenes voksende krav på kapasitet og sikkerhet. Imidlertid kan det vise seg økonomisk lønnsomt å investere i veger for å øke standard og kapasitet lenge før kapasiteten blir oppbrukt. For å bedømme dette tidspunktet og for å vurdere investeringenes lønnsomhet over hele vegens levealder kreves det nøyaktige økonomiske analyser. Det er lett å vise at rentabiliteten i vegnettet er meget høy for de trafikkmengder vi har idag og som vi vet kommer til å vokse hurtig i de nærmeste årene. Investeringenes omfang er imidlertid begrenset av de skatter og avgifter som tilføres vegsektoren.

Erik Brand Olimb.

Innlegg.

De forberedte innlegg ble fremført av kontorchef B. Andersson, Danmark, byråchef L. Seppovaara, Finland, laborator S. Nordqvist, Sverige og sivilingeniør Erik Brand Olimb, Norge.

Det norske innlegget bygget på en utredning om kjørekostnadsberegninger av sivilingeniør Erik Brand Olimb inntatt i Norsk Vegtidsskrift nr 11 1961. En finner derfor ikke grunn til å gjengi referat av innlegget, men viser til artikkelen «Kjørekostnadsberegninger» i nevnte nummer av Norsk Vegtidsskrift.

Sikkerheten i vegtrafikken.

Vejdirektør K. Bang, Danmark holdt et foredrag om sikkerheten i vegtrafikken. Hans foredrag var først og fremst en bred oversikt over problemstillingen i trafikksikkerhetsarbeidet. Særlig fremhevet han det forhold at vegtrafikkulykkene skyldes et stort kompleks av årsaker — noen kjente og noen mer ukjente, noen som tildels er utforsket, og noen som er lite eller ikke tilstrekkelig utforsket — og at det således er lite tilfredsstillende å angripe trafikksikkerhetsarbeidet med såkalte patentløsninger som det finnes så mange av, og som så mange mener seg berettiget til å fremstille som de viktigste.

I det følgende skal en gi en oppsummering av de viktigste punkter i vejdirektør Bangs foredrag.

1. Risikoen ved motortrafikken.

En amerikansk undersøkelse oppgir dødsfrekvensen for bilister til tre ganger dødsfrekvensen for passasjerer i rutefly, tolv ganger større enn for busspassasjerer, og femti ganger større enn for jernbanepassasjerer. Det kan imidlertid konstateres at det gjøres fremskritt i arbeidet med å bekjempe trafikkulykkene. De største fremskritt synes å være gjort i USA, hvor f. eks. antall

drepte fotgjengere gikk ned til det halve i perioden 1937 til 1958, og antall trafikkdødsfall kun økte med 21 % til tross for en trafikøkning på 144 %.

Man kan selvsagt tenke seg denne bedring som et resultat av selvvirkende årsaker, så som tettere og dermed langsommere trafikk, men det er neppe naturlig å fraskrive de bestrebelsene som er gjort av teknisk, politi- og propagandamessig art en del av æren herfor.

2. Den alminnelige innstilling til ulykkesbekjempelsen.

Til tross for den store offentlige interesse for trafikksikkerheten finnes det en offentlig innstilling til problemet som frembyr trekk som er uheldige for et rasjonelt arbeide på området. Man møter gang på gang den oppfatning at det finnes en enkelt faktor som må tillegges hele skylden, og som man må konsentrere sine bestrebelsene om: Alkohol, hastighet, førere med særlig ulykkestilbøyelighet osv.

Ut fra en tilsvarende tankegang møter man ofte en underkjennelse av sikkerhetsforanstaltninger som ikke virker med 100 %.

En moralsk vurdering er også utbredt, nemlig den at ulykker alene kan tilskrives uforsvarlig atferd. Med denne grunninnstilling kan man komme til å knytte overdrevne håp til hva som kan oppnås med en endret mentalitet hos trafikantene. Det er innlysende at når størstedelen av den voksne befolkning daglig deltar i en intens trafikk, er et visst antall tilfeller av uaktsomhet, feil og forseelser uunngåelig.

Overfor disse trafikkfeil er det at de mange patentløsninger utformes, og man tror seg å kjenne til alle relevante faktorer for å trekke en slutning. Videre mener hele landets befolkning seg kvalifisert til å trekke riktige slutninger.

Det ligger også en vanskelighet i at mens vegutformingen er i hendene på teknikere, er sikkerhetsspørsmålet og trafikkavviklingen når anlegget er i drift, en politisak. Den politimessige siden av arbeidet er den som i særlig grad vender ut mot publikum, og tildrar seg offentlighetens oppmerksomhet. Dette kan lede til at oppmerksomheten konsentrerer seg ensidig om sakens ene side, og at samfunnet konsentrerer sine krefter alene om den oppgave som kun kan føre oss et stykke på veg.

3. Hva kan ofres på bekjempelsen av trafikulykkene.

Det er avgjort at vi setter så stor pris på motortrafikken at det ikke kan anses realistisk å løse trafikksikkerhetsproblemet med tiltak som i alt for høy grad nedsetter effektiviteten i vegtransportssystemet.

Det er gjort mange undersøkelser av hva trafikulykkene koster samfunnet i materielle tap og personskader. Av interesse er det å notere at de materielle tap utgjør en meget stor andel — ifølge en amerikansk undersøkelse 56 % av samtlige «ulykkeskostnader» — og at det derfor ut fra ren økonomisk betraktning kan være lønnsomt å gjøre en betydelig innsats for å bekjempe ulykkene.

Med hensyn til de samlede ulykkeskostnader har den amerikanske Association of Casualty and Surety Companies oppgjort utgiften i 1957 til nesten samme beløp som alt ble anvendt til anlegg og vedlikehold av vegger.

4. Metoder til å bestemme effektive foranstaltninger til trafikulykkesbekjempelse.

Enhver rasjonell innsats mot ulykkene må være basert på viten eller formodning om de pågjeldende foranstaltningers effektivitet. Som nevnt må slike foranstaltninger være utelukket som vel kan være effektive, men som er så restriktive at de i vesentlig grad reduserer den samfunnmessige utnyttelse av motortrafikken.

Man har ikke noe sted funnet frem til løsninger som kan anses fullt ut tilfredsstillende. I land med lav ulykkesfrekvens kan ikke dette påvises å være basert på en enkelt eller enkelte foranstaltninger, men beror på den samlede virkning av en innsats på mange forskjellige felter.

Det er nærliggende å undersøke effektiviteten av de forskjellige foranstaltninger som er prøvd i praksis. Det er foretatt mange «før og etterundersøkelser», men det er vanskelig å isolere en foranstaltning som søkes etterprøvet. I alminnelighet er det viktig at tiden som legges til grunn for vurderingen, ikke er for kort, fordi reaksjonene overfor en ny foreteelse kan endres etter hvert som den blir mer dagligdags, og fordi restriksjoner etter hvert kan avføde sekundære virkninger.

Det skjer ingen fremskritt uten deduktiv tenkning, men den blanding av tekniske og menneskelige faktorer som spiller inn på trafikksikkerheten maner til forsiktighet.

En mere grunnleggende metode til å undersøke ulykkes årsaker er bestemmelse av symptomenes årsaker. Det gjelder å finne frem til de særlige omstendigheter som enten medfører særlig hyppige feil fra trafikantenes side, eller medfører at trafikantenes feil særlig fører til ulykker.

En særlig undersøkelsesgren er stedfestelse av ulykkene, hvorved man kan bestemme ulykkesfrekvensen ved forskjellig teknisk utbyggingsstandard.

Undersøkelse av de menneskelige faktorerers inn-

flytelse i form av psykologiske undersøkelser hører også inn i bildet.

Undersøkelser av vitenskapelig art er tidkrevende, og spørsmålet er om vi ikke idag vet så mye om ulykkenes årsaker at vi har grunnlag for et aksjonsprogram. Til tross for de nevnte farer for forhastede slutninger må det svares bekrefte på dette spørsmål. Det er forhold som er så avklart at en bevisføring kan utelates, og tross de mangler som hefter ved ulykkesstatistikken, gir den likevel mange opplysninger som dessverre ennå ikke er gått inn i offentlighetens bevissthet.

Norsk innlegg.

I tilknytning til vejdirektør Bang's foredrag hadde kontorsjef Egil Killi nedenstående innlegg fra norsk side.

De synspunkter på trafikksikkerheten som vejdirektør Bang har lagt frem i sitt foredrag vil sikkert aksepteres av alle som har viet trafikkulykkesproblemet oppmerksomhet.

De erfaringer man i Norge sitter inne med fra trafikkulykkesundersøkelser støtter i det alt vesentlige opp om vejdirektørens konklusjoner.

I Norge foretok Vegdirektoratet i 3-årsperioden 1/7 1956—30/6 1959 en spesialundersøkelse av trafikkulykkene på de 3 viktigste innfartsvegene til Oslo, omfattende i alt ca 200 km veg, med særlig sikte på å undersøke ulykkenes tilknytning til vegtekniske faktorer.

Det som først og fremst kjennetegner resultatene fra undersøkelsen, er det prosentvis store antall ulykker som er lokalisert til bestemte punkter eller korte partier på vegene. Dette viser at vegforholdene må tilskrives et årsaksforhold ved en meget stor andel av trafikkulykkene. Dermed er *ikke* sagt noe om i hvilken utstrekning vegen må tilskrives den eneste årsak eller hovedårsaken, men som vejdirektør Bang har understreket, vil menneskene alltid begå en viss prosent feil og i uheldige vegtekniske situasjoner er vegen en av de faktorer som kan gi utslaget til de uheldige følger. Mye kan derfor sikkert gjøres av vegteknisk art for å redusere mulighetene for menneskelige feil i trafikken.

Jeg skal ikke i dette diskusjonsinnlegg komme inn på de mange aspekter ved trafikkulykkesproblemet som vejdirektør Bang har tatt opp i sitt foredrag. Det er et par avsnitt i foredraget jeg har festet meg ved og som jeg mener kan drøftes noe nærmere. Det ene er spørsmålet om vi ikke i dag vet så meget om årsakskomplekset at vi har grunnlag for et aksjonsprogram. Som vejdirektøren mener også jeg at man må kunne svare bekreftende på dette spørsmål. Jeg er enig i at tra-

fikkulykkesforskningen må fortsettes og intensiveres, men vi har neppe tid og råd til å avvente resultatene av denne forskning før vi intensiverer de konkrete aksjoner.

Et utgangspunkt for vegvesenets del av et aksjonsprogram kan være stedfestelse av trafikkulykkene. Når forholdet er dette at en overveiende del av trafikkulykkene har en tendens til ansamling om visse punkter på vegene eller visse vegstrekninger, må det her være muligheter til stede for å øke trafikksikkerheten ved vegtekniske tiltak. Selv om trafikken på disse veger er stor, slik at ulykkeshyppigheten målt i ulykker pr vognkilometer kanskje er mindre enn andre steder, er ikke dette noe som tilsier en annen holdning til problemet. Det er det absolutte antall trafikkulykker vi skal forsøke å redusere, og da er det vel også der hvor deres absolutte antall er størst at våre aksjoner bør settes inn.

I dette arbeide ligger problemet først og fremst i å finne frem til hvilke vegtekniske forbedringer som vil gi gode resultater, men jeg tviler ikke et øyeblikk på at det i våre land finnes ingeniører og teknikere med stor nok innsikt i problemene til å utbedre vegpartiene til å bli mer trafikksikre enn de er.

Forskningen vil sikkert etterhvert anvise metoder til utbedringer som er bedre, men det forekommer meg noe umoralsk ikke straks å handle fordi man senere regner med å kunne handle bedre. Forskningen på dette felt vil sikkert bli en kontinuerlig og langvarig prosess, hvorfor vi i overskuelig fremtid neppe kan regne med å gjøre annet enn det som er best på det angjeldende tidspunkt.

Jeg føler meg overbevist om at et aksjonsprogram, rettet mot vegtekniske mangler som kommer til syne ved registreringen av såkalte «black spots» er et av de tiltak som kan gi de største og mest synbare resultater av trafikkulykkesbekjempelsen. Men et slikt aksjonsprogram fordrer selv sagt en vel organisert virksomhet som jeg tror relativt lett kan organiseres innen de enkelte lands vegadministrasjoner.

En del av virksomheten måtte bli å dokumentere berettigelsen av slike aksjoner overfor de politiske organer som skal ta standpunkt til de økonomiske offer som vegutbedringene krever, og som skal bedømme de mange tiltak av vegteknisk, politimessig og lovgivningsmessig art i forhold til hverandre.

I forbindelse med de tiltak av vegteknisk art som kan gi resultater for trafikksikkerheten, er det av spesiell viktighet at vegteknikerne i de enkelte land på en lettvinnt måte kan bli holdt orien-

tert om hvilke forskningsresultater som foreligger. Vejdirektør Bang har ønsket utarbeidet en slik oversikt i Danmark og det samme ønske gjør seg gjeldende i Norge. Ikke bare gjelder det å frem-skaffe en slik oversikt og holde den à jour, — det er antagelig like viktig å få presentert resultatene i en slik form at de kan være til praktisk nytte for de vegteknikere som arbeider med konkrete oppdrag. Det forekommer meg at de nordiske land kunne gå sammen om en slik arbeidsoppgave, men for at den ikke som mye annet internasjonalt samarbeide skal løpe ut i det endeløse, vil jeg anse det mest hensiktsmessig om et lite sekretærteam ble gitt et slikt spesialoppdrag, avgrenset i første omgang til utarbeidelsen av en oversikt over forskningsresultater av vegtekniske faktorerers innflytelse på trafiksikkerheten og presentert i en form som gjør den praktisk anvendelig for vegteknikere. Jeg reiser spørsmålet om ikke Nordisk Vegteknisk Forbund eller kanskje de nordiske vegdirektører kunne ta initiativet til et slikt arbeide.

Hvis jeg skal bevege meg utenom de vegtekniske sider ved trafiksikkerhetsproblemet, vil jeg dvele litt ved opplæring og propaganda.

På ett område synes trafikkopplæringen å ha hatt en avgjort gunstig virkning, nemlig i skolen. Det kan i Norge i de siste år vises til en nedgang i trafikkulykker hvor barn i skolepliktig alder har vært innblandet, mens det har vært en økning i de andre aldersgrupper. Denne bedring må det være tillatt å tilskrive skolens trafikkundervisning. To forhold har her sikkert spilt en avgjørende rolle, nemlig den kontaktmulighet man har mellom lærer og elev og som det er vanskelig å etablere mellom trafikkmyndigheter og den voksne befolkning og den derav følgende manglende mulighet til å gå mer inn på problemene. Dernest det forhold at det utvilsomt er lettere å påvirke barn enn voksne.

Et barn kan adlyde uten å spørre hvorfor, mens voksne mennesker helst må forstå begrunnelsen for en regel. Jeg sitter med en mistanke om at man i informasjonsvirksomheten overfor voksne mennesker satser for lite på hva jeg vil kalle be-grunnet opplæring eller propaganda. Det som det derimot har vært satset mye på, er slagord-propaganda (eksempel: «Finn din plass», «Hold til høyre», «Vis hensyn» osv.). Jeg har aldri sett noen undersøkelse av virkningen av slike slagordkampanjer, men jeg har selv på følelsen at det ikke hjelper stort å fortelle folk noe de allerede vet, selv om de ikke praktiserer sin viten.

Jeg er klar over at det overfor en så stor gruppe er vanskelig å oppnå tilstrekkelig kontakt til å kunne begrunne de regler og den adferd på vegene

som bør praktiseres av almene hensyn, men jeg tror noe mer måtte kunne gjøres.

Like gjerne som lovregler og andre påbud blir søkt gjort alment kjent blant trafikantene, vil det etter min mening være like fruktbringende å gjøre alment kjent andre forhold av sikkerhetsmessig art, som f. eks. hvilken betydning trafikantenes mentale tilstand har for ulykkesbetingende reaksjoner.

Herom kan det vises til erfaringsmateriale og teorier som jeg tror det kan være vel verdt å forsøke å bibringe et stort publikum.

Og for alle oss som arbeider i vegsektoren, er det vel en idé å bibringe publikum opplysning om vegtekniske forhold som i særlig grad utsetter dem for farer. Riktignok er dette tildels forsøkt avhjulpet gjennom vegskilter, men her kommer vi igjen tilbake til manglende begrunnelse. Det vi i denne forsamling vet om ulykkesrisiko i forretningsgater, ved bussholdeplasser, ved kiosker ved vegkanten osv. for bare å nevne noen eksempler, og det vi vet om hvorfor ulykkesrisikoen er så stor på slike steder, bør på et eller annet vis bli gjort kjent blant trafikantene, for at de skal kunne vite hvor, og i hvilke situasjoner, det er særlig grunn til å være aktpågivende.

Jeg våger å tro at slik begrunnet informasjon også rent psykologisk vil ha en gunstig virkning. Det vil i informasjonen ikke ligge noen bebreidelse mot den enkelte eller noe påbud som kan mislikes, men bare en indirekte anvisning på hvordan og hvor man i sin egen og i andres interesse bør utvise forsiktighet og hensyn.

Til slutt vil jeg understreke at de spesielle aspekter ved trafiksikkerhetsbestrebelsene som jeg her har tatt opp, ikke prioritetsmessig er vurdert i forhold til de mange andre som vejdirektør Bang har tatt opp i sitt foredrag. Vi må erkjenne at trafiksikkerheten er et problemkompleks som må vurderes i en meget vid sammenheng og som krever en inngående forskning.

Egil Killi.

Litteratur.

Kuppen und Wannn. Ordinaten-tafel für die Ausrundung im Strassenbau. Wolfgang Röttig. Bauverlag GmbH, Wiesbaden. 1961. 310 s. Plastinnbundet, lommeformat. DM 14,50.

Dette er en håndbok for beregning og utsetting av vertikalkurver. Bokens tabellverk oppgir y -verdier (avsett) for et uvanlig stort antall x -verdier langs tangenten, for kurveradier fra 500 m til 20 000 m. Verdiene er beregnet etter formelen $y = \frac{x^2}{2 \cdot R}$ med 0,5 cm nøyaktighet.

I boken er det også utarbeidet en «enhetstabell» til generelt bruk. Ved hjelp av denne kan avsettene for hvor

slake kurver man måtte ønske beregnes med mm's nøyaktighet ved å multiplisere R -faktoren $\left(\frac{10\,000}{R}\right)$ for den ønskede kurve med en tilsvarende faktor $\left(y' = \frac{x^2}{2 \cdot 10\,000}\right)$ for den x -verdi som det ønskes avsett for.

Håndboken er et greit hjelpemiddel til bruk på kontoret og på anleggsstedet, i særdeleshet hvis man ikke benytter seg av elektronisk regnemaskin til beregning av utsettdata. CW.

Dansk Vejtidskrift nr 10, 1961.

E. H. Ravn: Lidt om ni aktuelle emner. Foredrag ved Amtsvevinspektørforeningens årsmøde i Randers den 25. maj 1961.

Fra domstolene.
Kursus.

Dansk Vejtidskrift nr 11, 1961.

T. Rallis: 5. internationale studieuge for færdselsteknik. Diagrammer i tilslutning til civilingeniør Kirk's artikkel side 109 (maj 1961).

Midterrabbatter.
Fra domstolene.

Svenska Vägforeningens Tidskrift nr 5, 1961.

Ivar Persson: Angelägna vägbehov.
Olof Nordström: Några typiska glesbygdspöblem.
Lars Kritz: Fjärrtrafikens regionala fördelning.
Alexej Pellijeff: Busstrafikens funktioner och förutsättningar.

G. Törnberg: Nya vägmärken och ändringar i vägtrafikförordningen.

Huskvarnaleden än en gång.

H. Liljestränd: «Solvägen» genom Apenninerna.

Dödsfall.

Den tidligere sjef for Väg- og Vattenbyggnadsstyrelsen, generaldirektør Nils Bolinder, døde 18. august d. å.

Med ham er en stor personlighet, kjent vegbygger og dyktig administrator gått bort.

Generaldirektør Bolinder var født i 1884 og tok sin sivilingeniørexamen i 1906. I sine yngre år arbeidet han som brukonstruktør, senere som vegingeniør i Gävleborgs län og som teknisk byråsjef

i Kommunikationsdepartementet. Det var i 1937 han ble utnevnt til generaldirektør, og han bekledd denne toppstilling inntil han gikk av med pensjon i 1949.

I 1935 var generaldirektør Bolinder med og stiftet Nordisk Vegteknisk Forbund og han deltok aktivt i denne organisasjon både som formann og styremedlem til han falt for aldersgrensen. Siden 1950 har han vært æresmedlem av forbundet.

Både i sin embetsgjerning og i det internordiske samarbeid på vegbyggingens område har generaldirektør Bolinder innlagt seg store fortjenester og mange er dem som nå ved hans bortgang minnes ham med den største takknemlighet.

Generaldirektør Bolinder ble i 1946 — i forbindelse med åpningen av Svinesundsbrua — utnevnt til kommandør med stjerne i den kongelige Norske Sanct Olavs Orden.

SYSSELSETTINGS-OVERSIKT

Antall arbeidere ved offentlig veganlegg pr. 28. september 1961.

Fylke	Hovedveganlegg		Bygdeveganlegg		I alt	Herav på			Vegvesenets biler	
	Med statsbidrag	Uten statsbidrag	I alt	Ordinært		Hjelpearbeid		I bruk	Ute av bruk	
						Hovedveger	Bygdeveger			
Østfold	95	—	95	95	—	—	—	7	2	
Akershus	260	25	19	304	304	—	—	—	—	
Hedmark	163	59	—	222	222	—	—	—	—	
Oppland	190	95	24	309	309	—	—	5	—	
Buskerud	191	7	26	224	224	—	—	3	—	
Vestfold	117	—	—	117	117	—	—	—	—	
Telemark	234	49	15	293	293	—	—	4	—	
Aust-Agder	181	57	27	265	265	—	—	—	—	
Vest-Agder	191	106	25	322	322	—	—	8	—	
Rogaland	193	97	11	301	301	—	—	5	—	
Hordaland	491	104	72	667	667	—	—	2	—	
Sogn og Fj. ...	293	123	90	506	506	—	—	3	4	
Møre og Romsd.	373	93	27	493	493	—	—	—	—	
Sør-Trøndelag .	197	150	4	351	351	—	—	—	—	
Nord-Trøndelag.	266	36	48	350	350	—	—	7	—	
Nordland	560	123	83	766	766	—	—	—	—	
Troms	222	232	149	603	603	—	—	2	—	
Finnmark	214	82	28	324	324	—	—	1	—	
Hele landet ...	4431	1443	648	6522	6522	—	—	47	6	
Hele landet pr. 29/9-1960 ..	4641	1226	764	6631	6631	—	—	70	4	

Antall arbeidere ved offentlig vegvedlikehold pr. 28. september 1961.

Fylke	Riksveger	Fylkesveger	Bygdeveger	I alt	Vegvesenets biler	
					I bruk	Ute av bruk
Østfold	203	71	175	449	39	9
Akershus	321	85	192	598	6	2
Hedmark	252	60	256	568	13	2
Oppland	282	42	178	502	21	3
Buskerud	235	59	204	498	17	—
Vestfold	102	61	97	260	—	—
Telemark	200	21	72	293	20	1
Aust-Agder	144	28	54	226	27	4
Vest-Agder	131	128	148	407	23	3
Rogaland	174	73	184	431	22	2
Hordaland	208	103	220	531	17	—
Sogn og Fj. ...	146	50	41	237	12	10
Møre og Romsd.	233	86	220	539	30	10
Sør-Trøndelag .	216	283	—	499	27	13
Nord-Trøndelag.	276	32	236	544	6	2
Nordland	212	140	113	465	—	—
Troms	163	40	77	280	13	5
Finnmark	205	16	3	224	34	6
Hele landet ...	3703	1378	2470	7551	327	72
Hele landet pr. 29/9-1960 ..	3688	1534	2701	7923	342	51

Personalia

Ansettelse i Vegvesenet.

Ved vegadministrasjonen i Hedmark fylke er ansatt som oppsynsmann Arvid *Fossen* og Bendik *Westby*, som fullmektig II Ingeborg *Vidme*.

Som avd.ing. II ved vegadministrasjonen i Telemark fylke er ansatt Steinar *Sauar*.

Ved vegadministrasjonen i Hordaland fylke er ansatt som overingeniør II Reidar *Kjølstad* og Sigurd *Loven*, som ingeniør I Olaf *Softeland*.

Ved vegadministrasjonen i Sogn og Fjordane fylke er ansatt Reidar *Tvinnereim* som konstruktør III.

Som avd.ing. I ved vegadministrasjonen i Sør-Trøndelag fylke er ansatt Asbjørn *Sunde*.

Som avd.ing. II ved vegadministrasjonen i Nordland fylke er ansatt Knut *Imset*.

Som sekretær II ved vegadministrasjonen i Troms fylke er ansatt Alfild *Johansen* og Jan *Pettersen*, som fullmektig I Helge *Pedersen* og Loyd *Lauritsen*.

Som oppsynsmann ved vegadministrasjonen i Finnmark fylke er ansatt John *Johansen*.

I Vegdirektoratet er følgende ansatt:

Som laborant II Aage *Blegen*, som sekretær II Heine *Evjem*, som konstruktør II Geir *Furnes*, som fullmektig I Knut *Hoydahl* og Per *Syvertsen*, som kontorassistent Stein *Holst*, Jon *Jensen* og Karin *Strand*, som førstesekretær Karl *Valderhaug* og Eva *Zernin*.

Som oppsynsmann og avdelingsingeniør I ved vegadministrasjonen i Østfold fylke er ansatt henholdsvis Arne *Iversen* og Odd *Rolland*.

Som underkasserer og konstruktør II ved vegadministrasjonen i Akershus fylke er ansatt henholdsvis Kjell *Hegdalstrand* og Nils *Kleven*.

Som kontorassistent og fullmektig I ved vegadministrasjonen i Vestfold fylke er ansatt henholdsvis Age *Arnesen* og Sverre *Gundersen*.

Som avdelingsingeniør I ved vegadministrasjonen i Oppland fylke er ansatt Tormod *Røine*.

Som oppsynsmann og kontorassistent ved vegadministrasjonen i Telemark fylke er ansatt henholdsvis Anders *Gunderud* og Svein *Nilsen*.

Som ingeniør I, oppsynsmann og avdelingsingeniør I ved vegadministrasjonen i Aust-Agder fylke er ansatt henholdsvis Gunnar *Eigeland*, Ole *Fauske* og Rolf *Schirmer*.

Som avdelingsingeniør II ved vegadministrasjonen i Vest-Agder fylke er ansatt Otto *Kvarstein*.

Som avdelingsingeniør II ved vegadministrasjonen i Rogaland fylke er ansatt Hilmar *Eldholm* og Bjørn *Skaare Botnør*.

Som konstruktør II ved vegadministrasjonen i Hordaland fylke er ansatt Trygve *Riise*.

Som konstruktør III og overingeniør II ved vegadministrasjonen i Sogn og Fjordane fylke er ansatt henholdsvis Jon *Skårhaug* og Malvin *Tønning*.

Som oppsynsmann ved vegadministrasjonen i Møre og Romsdal fylke er ansatt Einar G. *Eriksen*.

Som ingeniør I ved vegadministrasjonen i Sør-Trøndelag fylke er ansatt Elling *Ellingsen*.

Ved vegadministrasjonen i Troms fylke er følgende ansatt: Som kontorassistent II: Fritz *Aagesen* og Ragna *Pedersen*. Som fullmektig II: Nelly *Andresen* og som kontorsjef: Einar *Skagen*.

Ved vegadministrasjonen i Finnmark fylke er følgende ansatt: Som leder av vegsentralen: Karl S. *Foslund*. Som avdelingsingeniør II: Godtfred *Karlson*. Som kontorassistent I: Anna-Lisa *Posti*. Som fullmektig I: Torstein *Stock* og som overingeniør II: Olav *Sorbotten*.

Som sekretær I og avdelingsingeniør II i Vegdirektoratet er ansatt henholdsvis Jan *Andrén* og Inge *Stavang*.

Som bilsakkyndig I ved bilkontrollen i Oslo er ansatt Halvard *Kveseth*.

Nr 20 M. 16. mars 1961 til statens bilsakkyndige ang. totalvekt Volkswagen.

Nr 21 M. 17. mars 1961 til statens bilsakkyndige ang. totalvekt Ford.

Nr 22 M. 22. mars 1961 til statens bilsakkyndige ang. totalvekt Mercedes-Benz.

Nr 23 M. 23. mars 1961 til politimestrene, lensmennene og statens bilsakkyndige ang. kilometeravgiften. Kilometerrelleapparater for montering i førerhuset. Kienzle farts skriver type TCO 11-4 og TCO 11-4/7.

Nr 24 M. 25. mars 1961 til statens bilsakkyndige ang. lov av 17. oktober 1947 om godkjenning av bilverksteder — Merke for godkjenning — Punkt 4 i forskrifter av 26. juli 1957.

Nr 25 M. 27. mars 1961 til politimestrene og statens bilsakkyndige ang. ombygging av personvogn til varevogn.

Nr 26 M. 28. mars 1961 til statens bilsakkyndige ang. skjerpet kontroll av motorsykler og mopeder.

Nr 27 M. 29. mars 1961 til statens bilsakkyndige ang. totalvekt Morris, Modell J 4.

Nr 28 M. 4. april 1961 til statens bilsakkyndige ang. totalvekt Magirus-Deutz type Mercur 120 HD-FL.

Nr 29 M. 17. april 1961 til fylkesmennene, vegsjefene, politimestrene og statens bilsakkyndige ang. refleksanordninger på motorkjøretøy, tilhengere, sykler m. v.

Nr 30 M. 18. april 1961 til politimestrene og statens bilsakkyndige ang. kilometeravgiften. Kilometerrelleapparat på Unimog «traktor».

Nr 31 M. 22. april 1961 til politimestrene og statens bilsakkyndige ang. befordring av personer på lasteplan — Trafikkregulenes § 20 nr 1 a.

Nr 32 M. 25. april 1961 til statens bilsakkyndige ang. totalvekt Ford Thames 800.

Nr 33 M. 26. april 1961 til politimestrene og statens bilsakkyndige ang. godkjenning av mopeder.

Nr 34 M. 26. april til politimestrene og statens bilsakkyndige ang. godkjenning av lette motorsykler.

Nr 35 M. 26. april 1961 til politimestrene og statens bilsakkyndige ang. godkjenning av motorsykler med hensyn til støy.

Nr 36 M. 27. april 1961 til statens bilsakkyndige ang. godkjenning av Hella bryter for ryggelys type 71/21.

Nr 37 M. 28. april 1961 til politimestrene, samferdselskonsulentene og statens bilsakkyndige ang. antall sitteplasser i personvogner.

Nr 38 M. 3. mai 1961 til statens bilsakkyndige ang. totalvekt Ford.

Nr 39 M. 4. mai 1961 til politimestrene, samferdselskonsulentene og statens bilsakkyndige ang. godkjenning av motorvogner til drosjebruk.

Nr 40 M. 6. mai 1961 til statens bilsakkyndige ang. totalvekt Bedford.

Nr 15. 11. april 1961 til vegsjefene ang. regler for bruk av sprengstoff. Ufrivillig tenning ved elektrisk skyting under tordenvær.

Nr 16. 15. april 1961 til vegsjefene ang. dekning av utgifter til transport av kiste når en tjenestemann dør på beordret tjenestested borte fra hjemmet eller på tjenestereise.

Nr 17. 18. april 1961 til vegsjefene ang. arbeidstiden ved embetskontorene m. v. Overtid.

Nr 18. 22. april 1961 til vegsjefene ang. oppgave over uregistrerte motorvogner som omfattes av bilansvarslova.

S Nr 19. 20. april 1961 til politimestrene, statens bilsakkyndige, vegsjefene og trygdslagene ang. ikraftsetting av bilansvarslova.

Nr 20. 24. april 1961 til trygdslagene ang. ikraftsetting av bilansvarslova.

Nr 21. 25. april 1961 til vegsjefene ang. regler for transport av sprengstoff m. v.

Nr 22. 28. april 1961 til fylkesmennene og vegsjefene ang. pensjonstrygd for statens arbeidere. Lov av 30. juni 1950 med senere endringer. Kap. VI. Invalidpensjon.

Nr 23. 28. april 1961 til fylkesmennene, vegsjefene og politimestrene ang. gjennomføring av skiltinstruksens bestemmelser.

Nr 24. 9. mai 1961 til vegsjefene ang. konferanse om administrasjon for høyere offentlige tjenestemenn.

Nr 25. 25. mai 1961 til politimestrene og statens bilsakkyndige ang. ikraftsetting av bilansvarslova — blankett for trygdeerklæring.

Nr 26. 27. mai 1961 til fylkesmennene og vegsjefene ang. konsulentbistand ved vegplanleggingsarbeider.

S Nr 27. 26. mai 1961 til politimestrene og statens bilsakkyndige ang. bilansvarslova prg. 21, annet ledd.

Nummererte rundskriv 1961

Nr 18 M. 10. mars 1961 til politimestre og statens bilsakkyndige ang. kontrollen med at toll og avgifter er betalt for motorkjøretøyer ved første gangs registrering her i landet.

Nr 19 M. 15. mars 1961 til statens bilsakkyndige ang. antall sitteplasser i lastebilers førerhus.